

INSTYTUT NAUK PRAWNYCH PAN
PAŁAC STAZICA
(6 MARCA 2025 R.)

ZBIÓR ABSTRAKTÓW

Forum Młodych Badaczy

***„Transformacja Cyfrowa Administracji
– Rola AI”***

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Doskonała
Nauka

*Projekt dofinansowany ze środków budżetu państwa, przyznawanych przez Ministra Nauki
w ramach programu Doskonała Nauka II*

Spis treści

PANEL I „BEZPIECZEŃSTWO, ETYKA I WYZWANIA PRAWNE AI W ADMINISTRACJI”	3
DEEPFAKES JAKO NOWE ZAGROŻENIE DLA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ I SPOSOBY ICH ZWALCZANIA	4
WŁADZA DYSKRECYJONALNA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ W RĘKACH SZTUCZNEJ INTELIGENCJI	7
STRONNICZOŚĆ ALGORYTMÓW I DISKRYMINACJA W SYSTEMACH SI SEKTORA PUBLICZNEGO	10
CYBERNETYCZNE ZAGROŻENIA W KONTEKŚCIE WYKORZYSTANIA SYSTEMÓW AI W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	13
WYKORZYSTANIE SZTUCZNEJ INTELIGENCJI W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ A OCHRONA DANYCH OSOBOWYCH – WYZWANIA I PERSPEKTYWY	15
PANEL II „REGULACJE I WDRAŻANIE AI W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ”	17
WDRAŻANIE AKTU W SPRAWIE SZTUCZNEJ INTELIGENCJI W POLSCE: MIĘDZY WYMOGAMI UNII EUROPEJSKIEJ A REALIAMI KRAJOWYMI.....	18
PIASKOWNICE REGULACYJNE JAKO NARZĘDZIE ROZWOJU I KONTROLI AI W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ – PERSPEKTYWA USTAWY O SYSTEMACH AI	20
STOSOWANIE I WYKORZYSTANIE AI W PRACY ORGANÓW STANOWIĄCYCH JST	22
REGULACYJNE OGRANICZENIA UNIJNEGO AKTU O AI WOBEC ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ: MIĘDZY UTRWALANIEM STANDARDÓW A WYZWANIAM I DLA OCHRONY PRAW OBYWATELI	25
SZKODA SPOWODOWANA PRZEZ ORGAN ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ PRZY WYKORZYSTYWANIU SZTUCZNEJ INTELIGENCJI W PRAWIE PRYWATNYM MIĘDZYNARODOWYM	27
PANEL III „WYKORZYSTANIE ROZWIĄZAŃ AI W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ”	29
WYKORZYSTANIE SI W BUDOWIE NIEZALEŻNEJ ADMINISTRACJI CYFROWEJ	30
OD BIUROKRACJI DO TECHNOKRACJI: ADMINISTRACJA PUBLICZNA W EPOCE SYSTEMÓW SZTUCZNEJ INTELIGENCJI	32
ZAŁATWIANIE SPRAW PRZEZ CHATGPT A PEŁNOMOCNICTWO ADMINISTRACYJNE W OGÓLNYM POSTĘPOWANIU ADMINISTRACYJNYM	34
TRANSFORMACJA CYFROWA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ A WYKLUCZENIE CYFROWE I OCHRONA PRYWATNOŚCI	36
REWOLUCYJNE NARZĘDZIA OPARTE O AI W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ. PRZYKŁAD WIRTUALNEGO ASYSTENTA W APLIKACJI M OBYWATEL	38
PANEL IV „SYSTEMY AI W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ: DROGA KU SPRAWIEDLIWOŚCI I EFEKTYWNOŚCI?”	40

CZY AI PRZYSPIESZY POSTĘPOWANIA SĄDOWE?	41
SZTUCZNA INTELIGENCJA W PROCESACH NAUCZANIA I ADMINISTROWANIA NA UCZELNIACH WYŻSZYCH.....	43
WPLYW AI ACT NA MINIMALIZOWANIE RYZYKA UPREDZEŃ W SYSTEMACH ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ.....	45

Panel I
**„Bezpieczeństwo, etyka i wyzwania
prawne AI w administracji”**

Deepfakes jako nowe zagrożenie dla administracji publicznej i sposoby ich zwalczania

Dr Dominika Kuźnicka-Błaszowska

Uniwersytet Wrocławski

Deepfakes, czyli generowane przy użyciu sztucznej inteligencji fałszywe obrazy, filmy lub nagrania audio, stanowią nowe i dynamicznie rozwijające się zagrożenie dla administracji publicznej. Ich potencjał do manipulowania opinią publiczną, rozpowszechniania dezinformacji oraz podważania zaufania do instytucji państwowych sprawia, że stają się istotnym wyzwaniem dla bezpieczeństwa informacji oraz stabilności systemu demokratycznego. W administracji publicznej, gdzie wiarygodność komunikacji odgrywa kluczową rolę, deepfakes mogą być wykorzystywane do fałszowania wypowiedzi urzędników, dokumentów wideo lub kompromitowania kluczowych decydentów, co prowadzi do chaosu informacyjnego oraz potencjalnych kryzysów.

W prezentacji omówione zostaną mechanizmy stojące za technologią deepfake oraz jej potencjalne zastosowania w celu manipulacji procesami administracyjnymi i opinią publiczną. Wskażę również na praktyczne metody przeciwdziałania tym zagrożeniom, w tym rozwój technologii wykrywania deepfake, regulacje prawne dotyczące wykorzystania sztucznej inteligencji, podnoszenie świadomości społecznej oraz implementację procedur szybkiego reagowania na incydenty związane z dezinformacją. Szczególnie istotne jest rozwijanie międzynarodowej współpracy, wymiany dobrych praktyk oraz tworzenie globalnych standardów regulacyjnych w celu skuteczniejszej ochrony przed transgranicznymi zagrożeniami cyfrowymi. Tylko zintegrowane działania podejmowane na poziomie lokalnym, regionalnym i międzynarodowym mogą zapewnić skuteczną ochronę przed potencjalnymi skutkami technologii deepfake.

Skuteczne przeciwdziałanie zagrożeniom wynikającym z deepfake wymaga zarówno technologicznych, jak i systemowych rozwiązań. Kluczowe jest rozwijanie współpracy między sektorami publicznym i prywatnym, a także inwestowanie w edukację i badania w zakresie

bezpieczeństwa informacyjnego. Ostatecznym celem powinno być wzmocnienie odporności administracji publicznej na manipulacje cyfrowe, co pozwoli na ochronę integralności instytucji państwowych i zaufania obywateli.

Słowa kluczowe: odporność, cyberbezpieczeństwo, dezinformacja, deepfake, AI

Bibliografia

H. Liu, Coherent adversarial deepfake video generation, „Signal Processing” (2023).

Y. Mirsky, W. Lee, The Creation and Detection of Deepfakes: A Survey, „ACM Computing Surveys” t. 54 nr 1 (2022), DOI: 10.1145/3425780.

Rossler A., Cozzolino D., Verdoliva L., et al, FaceForensics++: Learning to Detect Manipulated Facial Images, Conference: 2019 IEEE/CVF International Conference on Computer Vision (ICCV) (2019), DOI: 10.1109/ICCV.2019.00009 .

Jones N., How to stop deepfakes from sinking the Internet?, Nature, vol. 621, 28.09.2023.

Dr. A.Shaji George, A. S.Hovan George, Deepfakes: The Evolution of Hyper realistic Media Manipulation, (2023), DOI: 10.5281/ZENODO.10148558, <https://zenodo.org/doi/10.5281/zenodo.10148558>.

Lewandowsky, S., Ecker, U. K. H., & Cook, J. (2017). Beyond misinformation: Understanding and coping with the “post-truth” era. *Journal of Applied Research in Memory and Cognition*, 6, 353–369. <https://doi.org/10.1016/j.jarmac.2017.07.008>.

J.T. Hancock, J.N. Bailenson, The Social Impact of Deepfakes, „Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking” t. 24 nr 3 (2021), DOI: 10.1089/cyber.2021.29208.jth.; Floridi, L. The Fight for Digital Sovereignty: What It Is, and Why It Matters, Especially for the EU. “Philosophy & Technology”; 2020; 33(3), 369-378.

J. Twomey i in., Do deepfake videos undermine our epistemic trust? A thematic analysis of tweets that discuss deepfakes in the Russian invasion of Ukraine, „PLOS ONE” t. 18 nr 10 (2023), DOI: 10.1371/journal.pone.0291668.

C. Vanberghen, The AI Act vs. deepfakes: A step forward, but is it enough? [na:] „www.euractiv.com”, <https://www.euractiv.com/section/artificial-intelligence/opinion/the-ai-act-vs-deepfakes-a-step-forward-but-is-it-enough/>, 26.02. 2024 r., access 27.03.2024 r.

E. Hine, L. Floridi, New deepfake regulations in China are a tool for social stability, but at what cost?, „Nature Machine Intelligence” t. 4 nr 7 (2022), DOI: 10.1038/s42256-022-00513-4; Political “Deepfake” Laws Threaten Freedom of Expression, „Institute For Free Speech”, <https://www.ifs.org/research/political-deepfake-laws-threaten-freedom-of-expression/>, access 26.01.2024 r.; E. Sherstoboeva, Russian Bans on ‘Fake News’ about the war in Ukraine: Conditional truth and unconditional loyalty, „International Communication Gazette” v. 86 no 1 (2024), DOI: 10.1177/17480485231220141.

J.D. Cochran, S.A. Napshin, Deepfakes: Awareness, Concerns, and Platform Accountability, „Cyberpsychology, Behavior, and Social Networking” v. 24 no 3 (2021), DOI: 10.1089/cyber.2020.0100; E. Hine, L. Floridi, New deepfake regulations in China are a tool for social stability, but at what cost?...; States turn their attention to regulating AI and deepfakes as 2024 kicks off „NBC News”, <https://www.nbcnews.com/politics/states-turn-attention-regulating-ai-deepfakes-2024-rcna135122>, 25.01.2024 r., access: 2.04.2024 r.

Europe Can’t Win Its War for Technology Sovereignty [na:] <https://foreignpolicy.com/2020/01/16/europe-technology-sovereignty-von-der-leyen/>, access 11.06.2024

M. Cole, M. Cole, Disconnected rules in a connected world: ideas for AI innovation and regulation, „Reuters” (2024), <https://www.reuters.com/legal/legalindustry/disconnected-rules-connected-world-ideas-ai-innovation-regulation-2024-07-09/>.

Władza dyskrecjonalna administracji publicznej w rękach sztucznej inteligencji

Filip Prusik-Serbinowski
Główny Urząd Nadzoru Budowlanego

Sztuczna inteligencja ma zdolność m. in. do klasyfikowania obrazów i oceny faktów, a także interpretacji tekstu, w tym, przy odpowiednich założeniach, tekstu prawnego z zachowaniem określonych reguł rozumowania prawniczego. Z technicznego punktu widzenia jest zatem możliwe jej wykorzystanie do wspierania decyzji osób stosujących prawo czy nawet automatyzowania procesu stosowania prawa w określonych obszarach. Tego typu rozwiązania funkcjonują lub są testowane w wielu państwach. Ich stosowanie wiąże się jednak z dylematami etycznymi oraz potrzebą ochrony praw jednostki.

Wątpliwości w tym zakresie pogłębiają się, gdy chodzi o wrażliwy obszar, jakim jest korzystanie z władzy dyskrecjonalnej. Wyróżniając jako formy władzy dyskrecjonalnej wykładnię pojęć niedookreślonych, ocenę materiału dowodowego oraz uznanie administracyjne, dostrzec można, że szczególnym wyzwaniem dla sztucznej inteligencji, może być ocena materiału dowodowego „zgodnie z zasadami logiki i doświadczenia życiowego”, wykładnia klauzul odsyłających czy korzystanie z uznania administracyjnego przy całej jego złożoności, na jaką składają się granice wewnętrzne i zewnętrzne, w tym dyrektywy wyboru konsekwencji.

Analiza możliwości i dopuszczalności wsparcia lub zastąpienia człowieka przez AI w korzystaniu z władzy dyskrecjonalnej wymaga odpowiedzi nie tyle na pytania o podłożu technologicznym, bowiem możliwości AI nieustannie rosną, co raczej na pytania o podłożu teoretyczno- i filozoficznoprawnym (np. czy proces interpretacji tekstu przez AI daje się zakwalifikować jako wykładnia prawa) oraz o spełnienie standardów konstytucyjnych i międzynarodowych.

Proponując odpowiedzi na te pytania, prelegent przedstawi podstawowe zagadnienia dotyczące wykorzystania AI w stosowaniu prawa i rodzaje władzy dyskrecjonalnej organów administracji publicznej, a następnie przeanalizuje możliwości, ograniczenia, wymagania i rekomendacje, a także scenariusze wykorzystania sztucznej inteligencji.

Słowa kluczowe: sztuczna inteligencja, administracja publiczna, władza dyskrejonalna, uznanie administracyjne, pojęcia niedookreślone

Bibliografia

Bartoszek M., Zastosowanie sztucznej inteligencji w sądownictwie w świetle zasady skutecznej ochrony sądowej, w: *Foilia Iuridica Universitatis Wratislaviensis*, 2022 vol. 11

Binkowski, K. Sztuczna inteligencja a wykładnia prawa – propozycja zastosowania systemów AI do ustalania założeń o racjonalnym prawodawcy, w: *Zeszyt Prawniczy UAM* 13/2023

Bullock J. B., Artificial Intelligence, Discretion, and Bureaucracy, w: *The American Review of Public Administration* 49(7)

Choduń A., Gomulowicz A., Skoczylas A. P., Klauzule generalne i zwroty niedookreślone w prawie podatkowym i administracyjnym wybrane zagadnienia teoretyczne i orzecznicze, Warszawa 2013.

Covilla J. C., Artificial Intelligence and Administrative Discretion: Exploring Adaptations and Boundaries, w: *European Journal of Risk Regulation* 2024

Dubiński Ł., Artificial Intelligence and Discretionary Decisions. The Triumph or Loss of Commander Pirx, w: *Przegląd Prawniczy Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza*, 13

Dymitruk M., Gołaczyński J., Elektroniczny sąd a sztuczna inteligencja w prawie polskim, w: Flaga-Gieruszyńska K., Gołaczyński J., Szostek D., Sztuczna inteligencja, blockchain, cyberbezpieczeństwo oraz dane osobowe. Zagadnienia wybrane, Warszawa 2019

Dymitruk M., Sztuczna inteligencja w wymiarze sprawiedliwości, w: Lai L., Świerczyński M. (red.), *Prawo sztucznej inteligencji*, Warszawa 2020

Dziergawka A., Szum decyzyjny w sądowym stosowaniu prawa, w: *Consilium Iuridicum* 1-2, 2022

Jabłoński M., Nowoczesne technologie sztucznej inteligencji a konstytucyjne prawo do sądu, w: Gołaczyński J. (red.), *Prawo Nowych Technologii. Księga z okazji jubileuszu 20-lecia działalności Centrum Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej – Studenckiego Koła Naukowego – Blok Prawa Komputerowego*, Warszawa 2022

Jaśkowska M., Uznanie administracyjne a inne formy władzy dyskrejonalnej w: Hauser R., Niewiadomski Z., Wróbel A. (red.), *Instytucje prawa administracyjnego. System Prawa Administracyjnego. Tom 1*, Warszawa 2015.

Jędrzejczak M., Władza dyskrejonalna organów administracji publicznej, Warszawa 2021

Kaczorowska B., Znaczenie klauzul generalnych prawa prywatnego a algorytmizacja praktyki kontraktowej, w: Lai L., Świerczyński M. (red.), Prawo sztucznej inteligencji, Warszawa 2020

Kamiński M., Akt administracyjny zautomatyzowany. Zasadnicze problemy konstrukcyjne zastosowania systemów sztucznej inteligencji w procesach decyzyjnych postępowania administracyjnego na tle prawoporównawczym, w: Prawo i Więzy, 4(47) zima 2023

Kowalski M., Wpływ technologii na konstrukcję orzeczeń sądów administracyjnych, w: Prawo i Więzy, 4(47) zima 2023

Księżak P., My, Naród? Konstytucjonalizacja sztucznej inteligencji, czyli o potrzebie przemodelowania założeń ustrojowych, w: Przegląd Sejmowy, nr 4(165)/2021

Parycek P., Schmid V., Novak A.-S., Artificial Intelligence (AI) and Automation in Administrative Procedures: Potentials, Limitations and Framework Conditions, w: Journal of the Knowledge Economy, 2024

Piecha J., A Truly Impersonal Body. Can an Algorithm Be a Public Administration Body (Comments from the Perspective of the Polish Legal System), w: Krytyka Prawa, tom 16, nr 4/2024

Szanciło T., Stępień-Załucka B., Sędzia robotem a robot sędzią w postępowaniu cywilnym w ujęciu konstytucyjnym i procesowym, w: Prawo i Więzy, 4(47) zima 2023

Szewczyk E., Artificial Intelligence in Administrative Law and Procedure, w: Florek I., Laki I. (red.), Human Rights – from reality to the virtual world, Józefów 2021

Załucki M., Wykorzystanie sztucznej inteligencji do rozstrzygania spraw spadkowych, w: Lai L., Świerczyński M. (red.), Prawo sztucznej inteligencji, Warszawa 2020

Zimmermann M., Pojęcie administracji publicznej a „swobodne uznanie”, reprint Warszawa 2009.

Stronniczość algorytmów i dyskryminacja w systemach SI sektora publicznego

Paweł Urzenitzok

Akademia Leona Koźmińskiego w Warszawie

Wraz z dynamicznym rozwojem sztucznej inteligencji w administracji publicznej pojawia się coraz więcej zagrożeń związanych z potencjalną dyskryminacją algorytmiczną. Niniejszy artykuł analizuje mechanizmy powstawania stronniczości w algorytmach SI oraz jej wielowarstwowe konsekwencje społeczne. Do źródeł stronniczości algorytmów należą przede wszystkim niekompletne lub stronnicze dane treningowe, które mogą prowadzić do faworyzowania lub dyskryminacji konkretnych grupy społeczne. Konsekwencje dyskryminacji algorytmicznej są poważne i dotyczą różnych sfer funkcjonowania społeczeństwa. Obejmują nierówny dostęp do usług publicznych, nieobiektywne decyzje administracyjne, pogłębianie istniejących nierówności społecznych oraz naruszenie fundamentalnych zasad równego traktowania obywateli. Przykładowo, algorytmy mogą różnicować szanse na zatrudnienie, przyznawanie kredytów czy dostęp do świadczeń społecznych. W celu zwalczania tych zagrożeń konieczna jest analiza obecnych przepisów prawnych. Artykuł dokonuje krytycznej oceny obecnych standardów etycznych związanych z sztuczną inteligencją takimi jak RODO oraz AI Act w celu zidentyfikowania ich zalet i wad w aspekcie minimalizacji ryzyka dyskryminacji na poziomie algorytmicznym. Założenia wystąpienia:

- Identyfikacja źródeł stronniczości algorytmów w systemach SI sektora publicznego.
- Analiza wpływu stronniczości algorytmów na decyzje administracyjne i ich konsekwencje dla obywateli.
- Prezentacja rozwiązań prawnych i etycznych w celu minimalizacji ryzyka dyskryminacji algorytmicznej.
- Dyskusja na temat roli edukacji i świadomości społecznej w promowaniu odpowiedzialnego wykorzystania SI w sektorze publicznym.

Słowa kluczowe: sztuczna inteligencja, algorytmy, stronniczość, dyskryminacja, sektor publiczny

Bibliografia

- Ajunwa I. Automated Employment Discrimination. SSRN Journal [Internet]. 2019; <https://www.ssrn.com/abstract=3437631>
- Binns R, Adams-Prassl J, Kelly-Lyth A. Legal Taxonomies of Machine Bias: Revisiting Direct Discrimination. W: 2023 ACM Conference on Fairness, Accountability, and Transparency [Internet]. Chicago IL USA: ACM; 2023. <https://dl.acm.org/doi/10.1145/3593013.3594121>
- Blacklaws C. „Algorithms: transparency and accountability." *Philosophical Transactions of the Royal Society A: Mathematical, Physical and Engineering Sciences* 376.2128 (2018): 20170351.
- Borji A. A Categorical Archive of ChatGPT Failures, 2023; <https://arxiv.org/abs/2302.03494>
- Brown S, Davidovic J, Hasan A. The algorithm audit: Scoring the algorithms that score us. *Big Data & Society*. styczeń 2021;8(1):205395172098386.
- Budler LC, Gosak L, Stiglic G. Review of artificial intelligence-based question- answering systems in healthcare. *WIREs Data Min & Knowl* [Internet]. marzec 2023; 13(2); <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/widm.1487> Cheng HF, Stapleton L, Kawakami A i in. How Child Welfare Workers Reduce Racial Disparities in Algorithmic Decisions. W: CHI Conference on Human Factors in Computing Systems [Internet]. New Orleans LA USA: ACM; 2022. <https://dl.acm.org/doi/10.1145/3491102.3501831>
- Clerwall, C., 2014. Enter the robot journalist. *Journalism Practice* 8, 519–531. Floridi, L. The European Legislation on AI: a Brief Analysis of its Philosophical Approach. *Philos. Technol.* 34, 215–222 (2021).
- Fortes P, Magalhães Martins G, Farias Oliveira P. Digital Geodiscrimination: How Algorithms May Discriminate Based on Consumers’ Geographical Location: *Droit et société*. 6 maj 2021;N° 107(1):145–66.
- Goodman B, Flaxman S. European Union Regulations on Algorithmic Decision-Making and a „Right to Explanation”. *AIMag*. 2 październik 2017;38(3):50–7. Hildebrandt M. Algorithmic regulation and the rule of law. *Phil Trans R Soc A.*, 2018;376(2128):20170355
- Kaminski M., Malgieri G., Algorithmic impact assessments under the GDPR: producing multilayered explanations, *International Data Privacy Law*, Volume 11, Issue 2, April 2021, Pages 125–144

O'Neil C. Weapons of math destruction: how big data increases inequality and threatens democracy. First edition. New York: Crown; 2016.

Wachter S, Mittelstadt B, Russell C. Why Fairness Cannot Be Automated: Bridging the Gap Between EU Non-Discrimination Law and AI. SSRN Journal [Internet]. 2020

Cybernetyczne zagrożenia w kontekście wykorzystania systemów AI w administracji publicznej

Aleksandra Kawa

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Systemy sztucznej inteligencji pozostają w ciągłym i dynamicznym rozwoju, co jednocześnie przynosząc niezmiernie korzyści - powoduje coraz to dalej idące zagrożenia, będące przedmiotem wciąż przyjmowanych regulacji prawnych. Przez wzgląd na wykorzystanie systemów bazujących na szeroko pojętej sztucznej inteligencji w administracji publicznej w niniejszym wystąpieniu poruszone zostaną kwestie potencjalnych zagrożeń, których celem mogą być właśnie te systemy. Przybliżone zostaną podstawowe założenia typów ataków takich jak: adversarial AI, backdoor injection, data poisoning czy prompt injection, a także sposób w jaki mogą one dotknąć systemów, które są lub mogą być potencjalnie wykorzystywane w administracji publicznej. Przeanalizowane zostaną także relewantne regulacje zarówno unijne jak i krajowe – opierając się przede wszystkim o analizę przepisów Aktu w sprawie sztucznej inteligencji. Przedstawione w wystąpieniu treści mogą być podstawą do świadomej, bo bazującej na wiedzy technicznej, dyskusji dotyczącej dalszego rozwoju i wykorzystywania systemów sztucznej inteligencji w działaniach podejmowanych przez administrację publiczną, a także do krytycznego spojrzenia na regulujące tą dziedzinę prawo.

Słowa kluczowe: sztuczna inteligencja, cyberbezpieczeństwo, cyberzagrożenie, administracja publiczna

Bibliografia

Chaba, Dawid. "wykorzystanie sztucznej inteligencji w administracji publicznej. Wybrane aspekty". *Roczniki Administracji i Prawa* 1, XXIV (2024): 235-244. <https://doi.org/10.5604/01.3001.0054.4693>.

Constantino, Jorge "Article 15 Accuracy, Robustness and Cybersecurity" in Ceyhun Necati Pehlivan, Nikolaus Forgó, Peggy Valcke, *The EU Artificial Intelligence (AI) Act: A Commentary* (Wolters Kluwer, 2024), 372 – 381

Feiler Lukas, Beat König "Article 3 Definitions" in Ceyhun Necati Pehlivan, Nikolaus Forgó, Peggy Valcke, The EU Artificial Intelligence (AI) Act: A Commentary (Wolters Kluwer, 2024), 48 – 85

Malec, Norbert. "Sztuczna inteligencja a bezpieczeństwo państwa." *Prawo i Bezpieczeństwo* 1(2)/2024: 20-24, <https://doi.org/10.4467/29567610.PIB.24.002.19838>

Radoniewicz, Filip, Joanna Taczkowska-Olszewska „Komentarz do artykułu 2” in Waldemar Kitler, Joanna Taczkowska-Olszewska, Filip Radoniewicz, Ustawa o krajowym systemie cyberbezpieczeństwa. Komentarz. *Legalis/el.*, 2019

Sakowska-Baryła, Marlena „Sztuczna inteligencja w sektorze publicznym”, in *Prawo sztucznej inteligencji i nowych technologii* 3, ed. Bogdan Fischer, Adam Pązik, Marek Świerczyński (Wolters Kluwer, 2023), 31 - 51

Wei, Alexander, Nika Haghtalab, and Jacob Steinhardt. "Jailbroken: How does llm safety training fail?." *Advances in Neural Information Processing Systems* 36 (2024), <https://doi.org/10.48550/arXiv.2307.02483>

Wykorzystanie sztucznej inteligencji w administracji publicznej a ochrona danych osobowych – wyzwania i perspektywy

Magdalena Rząca

Prawnicze Seminarium Doktorskie, Instytut Nauk Prawnych PAN

Rozwój technologii opartych na sztucznej inteligencji (SI) otwiera nowe możliwości dla administracji publicznej, zwiększając efektywność procesów i poprawiając jakość usług publicznych. Automatyzacja decyzji administracyjnych, analiza dużych zbiorów danych oraz chat-boty obsługujące obywateli to tylko niektóre z zastosowań SI w sektorze publicznym. Jednak wykorzystanie sztucznej inteligencji wiąże się z istotnymi wyzwaniami dotyczącymi ochrony danych osobowych, zgodności z RODO, wymagań wynikających z Aktu SI oraz transparentności algorytmów.

Celem wystąpienia jest analiza kluczowych zagadnień prawnych i praktycznych związanych z przetwarzaniem danych osobowych przez SI w administracji publicznej. Omówione zostaną m.in. kwestie podstaw prawnych przetwarzania danych, minimalizacji danych, ryzyka naruszenia prywatności oraz problemu tzw. „czarnej skrzynki” algorytmów. Przedstawione zostaną także dobre praktyki i rekomendacje w zakresie zgodnego z prawem oraz etycznego wdrażania SI w sektorze publicznym.

W obliczu rosnącej roli sztucznej inteligencji w administracji publicznej konieczne jest wypracowanie równowagi między innowacyjnością a ochroną danych obywateli. Czy obecne ramy prawne są wystarczające? Jakie mechanizmy nadzoru i kontroli powinny zostać wdrożone? Wystąpienie dostarczy odpowiedzi na te pytania i zarysuje kierunki dalszego rozwoju regulacyjnego.

Słowa kluczowe: sztuczna inteligencja, administracja publiczna, ochrona danych osobowych, RODO, transparentność

Bibliografia

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (RODO).

European Data Protection Board (EDPB), Guidelines on Automated Decision-Making and Profiling.

Floridi, L. (2019). The Ethics of Artificial Intelligence in Government and Public Sector.

Wiewiórowski, W. (2021). AI and Data Protection: Challenges in Public Administration.

Veale, M., & Binns, R. (2017). Fairness and Accountability in Algorithmic Decision Making

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 (Akt SI)

Panel II
**„Regulacje i wdrażanie AI w administracji
publicznej”**

Wdrażanie Aktu w sprawie sztucznej inteligencji w Polsce: Między wymogami Unii Europejskiej a realiami krajowymi

Agata Sacharuk

Wystąpienie analizuje instytucjonalno-regulacyjne aspekty wdrożenia Aktu w sprawie sztucznej inteligencji (AI Act) w Polsce. Celem wystąpienia jest przedstawienie obowiązków nałożonych na państwa członkowskie Unii Europejskiej przez AI Act oraz omówienie, w jaki sposób projekt polskiej ustawy o systemach sztucznej inteligencji (ustawa SSI) odpowiada na te wymogi. Szczególna uwaga zostanie poświęcona Komisji Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji, która została zaproponowana jako krajowy organ nadzoru. Wystąpienie przedstawi również analizę alternatywnych opcji dla tej instytucji, biorąc pod uwagę wymagane kompetencje.

Dodatkowo, zaprezentowane zostaną przykłady regulacji implementujących AI Act zaproponowanych w innych państwach członkowskich Unii Europejskiej co pozwoli na porównanie różnych podejść. Słuchacze otrzymają narzędzia umożliwiające ocenę skuteczności proponowanych rozwiązań prawnych oraz identyfikację ich potencjalnych wyzwań.

Słowa kluczowe: AI Act, sztuczna inteligencja, ustawa SSI, organ nadzoru, Unia Europejska.

Bibliografia

Emborg T., Overview of all AI Act National Implementation Plans, dostępne: <https://artificialintelligenceact.eu/national-implementation-plans/> [02.02.2025 r.];

Gawroński M., Nie mnożmy strażników sztucznej inteligencji, dostępne w "Rzeczpospolita": [https://www.rp.pl/opinie-prawne/art.41406301-maciej-gawronski-nie-mnozmy-straznikow - sztucznej-inteligencji](https://www.rp.pl/opinie-prawne/art.41406301-maciej-gawronski-nie-mnozmy-straznikow-sztucznej-inteligencji) [02.02.2025 r.];

Sotowski P., Nie sprowadzajmy AI do danych osobowych, dostępne w “Rzeczpospolita”:
<https://www.rp.pl/rzecz-o-prawie/art.41467021-przemyslaw-sotowski-nie-sprowadzajmy-a-i-do-danych-osobowych> [02.02.2025 r.];

Wróblewski M., Opinia Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych – Uwagi PUODO do projektu ustawy o systemach sztucznej Inteligencji (UC71) , dostępne:
<https://www.uodo.gov.pl/pl/138/3511> [02.02.2025 r.];

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji) Tekst mający znaczenie dla EOG (Dz. U. UE. L. z 2024 r. poz. 1689);

Polski projekt ustawy implementującej Akt w sprawie sztucznej inteligencji tj. projekt ustawy o systemach sztucznej inteligencji wraz z uzasadnieniem, nr: UC71, dostępny:
<https://legislacja.rcl.gov.pl/projekt/12390551/katalog/13087901> [02.02.2025 r.];

Luksemburski projekt ustawy implementującej Akt w sprawie sztucznej inteligencji, nr: 8476, dostępny: <https://www.chd.lu/fr/dossier/8476> [02.02.2025 r.]

Włoski projekt ustawy implementującej Akt w sprawie sztucznej inteligencji, nr. 1146, dostępny: <https://www.senato.it/leg/19/BGT/Schede/Ddliter/58262.html> [02.02.2025 r.].

Piaskownice regulacyjne jako narzędzie rozwoju i kontroli AI w administracji publicznej – perspektywa ustawy o systemach AI

Michał Szkaradek

Szkoła Doktorska Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Piaskownice regulacyjne (regulatory sandboxes) stają się coraz istotniejszym rozwiązaniem wspierającym testowanie innowacyjnych aplikacji opartych na sztucznej inteligencji (AI) w sposób nadzorowany i zgodny z obowiązującymi przepisami. Projekt Ustawy o systemach sztucznej inteligencji z 2024 r. (z dnia 15 października 2024 r.) wprowadza szczegółowe regulacje dotyczące funkcjonowania piaskownic regulacyjnych w obszarze AI, opierając się na definicji wskazanej w art. 3 pkt 15 rozporządzenia 2024/1689 (AI Act) i ustanawiając ogólnokrajowe ramy prawne w tym zakresie.

Dzięki nim zarówno instytucje publiczne, jak i prywatne zyskują możliwość eksperymentowania z systemami AI w realnym środowisku przy jednoczesnej kontroli odpowiednich organów nadzoru. Na gruncie polskiego ustawodawstwa pieczę nad piaskownicami regulacyjnymi ma sprawować Komisja Rozwoju i Bezpieczeństwa Sztucznej Inteligencji (art. 5 i 6 ustawy), której zadaniem będzie koordynowanie i monitorowanie pilotażowych wdrożeń AI w administracji publicznej.

Analiza porównawcza z innymi państwami Unii Europejskiej – w tym z rozwiązaniami przyjętymi w Wielkiej Brytanii (UK Financial Conduct Authority, 2016), Niemczech (Federalna Agencja ds. Sieci), Francji (CNIL Sandbox AI), a także z projektami testowymi nadzorowanymi przez Europejską Radę ds. AI – pozwala ocenić, czy polskie regulacje zapewniają równowagę między efektywnością a bezpieczeństwem. Artykuł przybliży również sposób, w jaki polski model odpowiada unijnym standardom w zakresie wdrażania i kontroli AI w sektorze publicznym. Słowa kluczowe: piaskownice regulacyjne, AI Act, administracja publiczna, testowanie AI, Polska, regulacje UE.

Bibliografia

Akty prawne i dokumenty instytucji międzynarodowych

Komisja Europejska. (2024). Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 w sprawie sztucznej inteligencji (AI Act). Dziennik Urzędowy Unii Europejskiej.

Komisja Europejska. (2021). Proposal for a Regulation laying down harmonised rules on artificial intelligence (Artificial Intelligence Act) and amending certain Union legislative acts. COM(2021) 206 final, Brussels, 21 April 2021.

Organisation for Economic Co-operation and Development (OECD). (2023). Regulatory Sandboxes in Artificial Intelligence. OECD Digital Economy Papers, No. 356.

Monografie i rozdziały w monografiach

Morawska, E. H. (2024). Council of Europe standards and activities related to AI: Towards a Framework Convention on AI and Human Rights? In Artificial Intelligence and International Human Rights Law. Edward Elgar Publishing.

Artykuły naukowe w czasopismach recenzowanych

Buocz, T., Pfothenhauer, S., & Eisenberger, I. (2023). Regulatory sandboxes in the AI Act: Reconciling innovation and safety? *Law, Innovation and Technology*, 15(2), 357-389.

Cantero Gamito, M., & Marsden, C. T. (2024). Artificial intelligence co-regulation? The role of standards in the EU AI Act. *International Journal of Law and Information Technology*, 32(1).

Ranchordas, S. (2021). Experimental regulations for AI: Sandboxes for morals and mores. University of Groningen Faculty of Law Research Paper, 7.

Yordanova, K., & Bertels, N. (2024). Regulating AI: Challenges and the way forward through regulatory sandboxes. In *Multidisciplinary Perspectives on Artificial Intelligence and the Law. Law, Governance and Technology Series*, 58, 441-456.

Raporty i dokumenty instytucji regulacyjnych Financial Conduct Authority. (2016). Regulatory Sandboxes. UK Financial Conduct Authority Report.

Beelen, A. (2024). Publication par la CNIL de ses recommandations en matière d'IA. *Pin Code*, 32(4), 24-26.

Stosowanie i wykorzystanie AI w pracy organów stanowiących JST

Joanna Martyniuk – Placha,

Uniwersytet Zielonogórski, Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych i Społecznych

Planowane wystąpienie stanowi analizę prawną i faktyczną możliwości wykorzystania narzędzi sztucznej inteligencji (AI) w pracy organów stanowiących jednostek samorządu terytorialnego – rad gmin, powiatów i województw – w kontekście obowiązujących przepisów, w tym ustaw samorządowych, przepisów wynikających z RODO oraz ustawy o ochronie danych osobowych. W obliczu rosnącego zainteresowania automatyzacją procesów decyzyjnych i konieczności transformacji administracji, niezbędne jest zbadanie wpływu aktualnych regulacji na implementację AI w strukturach decyzyjnych JST.

Dotychczasowa literatura koncentruje się głównie na technicznych aspektach wdrożeń, pomijając szczegółową analizę zgodności rozwiązań AI z zasadami transparentności, odpowiedzialności oraz ochrony praw obywatelskich.

Rzadko dotyka specyfiki organów stanowiących JST. W samorządzie każda ze stron procesu testuje AI na własną rękę. Radni, organy, urzędnicy, interesariusze. Na szczeblu samorządowym pomijane są - póki co - oficjalne analizy możliwości, jakie oferuje AI w kontekście wspierania procesów legislacyjnych, tworzenia raportów, modelowania scenariuszy czy prowadzenia konsultacji społecznych. W rezultacie, mimo szerokiej dyskusji o potencjale AI w administracji, istnieje wyraźna luka dotycząca jego implementacji.

Przygotowując prezentację zastosowano metodologię mieszanej analizy, łączącą analizę prawną z badaniami jakościowymi – analizą przypadku konkretnej gminy i przeglądem literatury.

Przykłady wykorzystania AI, takie jak automatyzacja sporządzania dokumentacji, modelowanie scenariuszy decyzyjnych czy wsparcie konsultacji społecznych ilustrują potencjał technologii. AI może znacząco usprawnić procesy decyzyjne, pod warunkiem równoczesnego rozwoju kompetencji cyfrowych oraz zapewnienia transparentności jego stosowania.

W organach stanowiących gmin niezbędne jest interdyscyplinarne podejście do wdrażania AI. Za równo po stronie samorządu, jak i środowiska naukowego oraz sektora prywatnego. Współpraca ta bowiem stanowi fundament dalszej transformacji cyfrowej administracji.

Słowa kluczowe: sztuczna inteligencja (AI), jednostki samorządu terytorialnego (JST), organy stanowiące, tworzenie prawa, transformacja cyfrowa

Bibliografia

Dolniak Patrycja, Kuźma Tomasz, Ludwiński Andrzej, Wasik Konrad, 2024, „Sztuczna inteligencja w wymiarze sprawiedliwości. Między prawem a algorytmami”, Wolter Kluwers Polska;

Burczaniuk, Piotr. „Tworzenia prawa sztucznej inteligencji-wyzwania i perspektywy”. PRAWO i WIĘŹ, 2024, 4.

Nowina-Konopka, Maria, 2023. „Każdy zna się na AI”: przegląd badań polskiej opinii publicznej na temat sztucznej inteligencji. Zeszyty Prasoznawcze. Online. 2023. Vol. 66, no. 4 (256), p. 127–142. DOI 10.4467/22996362PZ.23.043.18677.

Chałubińska-Jentkiewicz, Katarzyna, „Rozwój nowoczesnych technologii w kontekście procesu stanowienia prawa na przykładzie strategii AI”. Teka Komisji Prawniczej PAN Oddział w Lublinie, 2019, 12.2: 53–71-53–71.

Kroplewski, Robert. „Kodeks etyczny AI – prekursorzy narzucają standard”. Pomorski Thinkletter, 2021, 4: 72-75.

Krajewski, Stanisław, 2024. „Nie jestem przygotowany na AI”. Konteksty. Polska Sztuka Ludowa. 346, 3 (grudz. 2024), 111–117. DOI:<https://doi.org/10.36744/k.2606>

Brodecki, Zdzisław, 2024. „Czy AI może być filozofem prawa?” In: ZEIDLER, Kamil, SYKUNA, Sebastian I KAMIENÍ, Joanna (red.), Ad quem: księga jubileuszowa z okazji 70. urodzin Profesora Jerzego Zajadło. Wolters Kluwer Polska. p. 93–101.

Kleiber, Michał, „Niekontrolowany rozwój AI jest zagrożeniem dla ludzkości”. Kwartalnik NAUKA, 2024, 2.

Musiał, Adrian, „Sztuczna inteligencja w służbie nauki. Gdzie są granice wykorzystania AI w pracy naukowca?”. Progress, 2024, 14: 44-57.

Palacz, Kamil, „Jak inteligentne jest prawo regulujące sztuczną inteligencję?: próba analizy AI Act na podstawie jej ugruntowania w przestrzeni komercyjnego użycia”. 2023.

Kolasa, Gabriel Z. Sztuczna inteligencja (AI) vs. ochrona danych osobowych (RODO)–jak zapewnić zgodność rozwiązań AI z podstawowymi mechanizmami systemu ochrony danych osobowych w ramach Unii Europejskiej?. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Rzeszowskiego-Seria Prawnicza, 2024, 44: 115-131.

Kaczmarek-Templin, Berenika. Sztuczna inteligencja (AI) i perspektywy jej wykorzystania w postępowaniu przed sądem cywilnym. Studia Prawnicze: rozprawy i materiały, 2022, 31.2: 61-78

Regulacyjne ograniczenia unijnego Aktu o AI wobec administracji publicznej: między utrwalaniem standardów a wyzwaniami dla ochrony praw obywateli

Joanna Płocica

Studentka Wydziału Prawa i Administracji UW na kierunku Prawo

W obliczu dynamicznego rozwoju technologii sztucznej inteligencji, administracja publiczna stoi przed istotnym wyzwaniem – wdrożeniem przepisów unijnego Aktu o sztucznej inteligencji (AI Act). Celem wystąpienia jest analiza, czy i w jakim stopniu przepisy Aktu o AI będą regulować działania administracji publicznej wobec obywateli, zwłaszcza w kontekście decyzji podejmowanych z wykorzystaniem AI.

Wyjściowym zagadnieniem jest określenie zakresu stosowania Aktu, w tym zrozumienie definicji AI oraz kryteriów klasyfikacji systemów „wysokiego ryzyka” z uwzględnieniem wyłączeń, regulacyjnych. W szczególności omówiona zostanie kwestia obowiązków administracji publicznej związanych z systemami wysokiego ryzyka, w tym wymogu przeprowadzania oceny wpływu na prawa podstawowe. Istotnym punktem będzie odniesienie się do sprawozdania Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z inicjatywy strategicznej dotyczącej sposobu wprowadzenia AI w procesy decyzyjne Komisji Europejskiej, który w praktyce wskazuje wąski zakres stosowania Aktu wobec administracji unijnej.

Na podstawie analizy aktualnych regulacji pojawia się wątpliwość czy Akt AI wprowadza rewolucyjne zmiany w praktyce administracyjnej, czy raczej utrwała istniejące standardy, oparte na zasadach dobrej administracji i dotychczasowych praktykach instytucji unijnych. Wynika to m.in. z faktu, że wiele kluczowych obowiązków pozostaje w gestii prywatnych organizacji standaryzacyjnych, co rodzi pytanie, czy tak szeroka swoboda przyznana tym podmiotom nie osłabia potencjału regulacyjnego aktu, ograniczając jego skuteczność w zapewnianiu jednolitych standardów ochrony praw obywateli.

Słowa kluczowe: Akt o AI, sztuczna inteligencja, systemy wysokiego ryzyka, prawa podstawowe, administracja publiczna

Bibliografia

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1689 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie ustanowienia zharmonizowanych przepisów dotyczących sztucznej inteligencji oraz zmiany rozporządzeń (WE) nr 300/2008, (UE) nr 167/2013, (UE) nr 168/2013, (UE) 2018/858, (UE) 2018/1139 i (UE) 2019/2144 oraz dyrektyw 2014/90/UE, (UE) 2016/797 i (UE) 2020/1828 (akt w sprawie sztucznej inteligencji), <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/?uri=CELEX:32024R1689>.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, Nota zamykająca w sprawie inicjatywy strategicznej dotyczącej sposobu, w jaki Komisja Europejska decyduje o sztucznej inteligencji i ją wykorzystuje (SI/4/2024/MIK), 2024/12/6, <https://europa.eu/!dx3hc3>.

Mir O., The AI Act from the Perspective of Administrative Law: Much Ado About Nothing? European Journal of Risk Regulation. Published online: 2024/1/13. DOI:10.1017/err.2024.54.

Fink M., The Hidden Reach of the EU AI Act: Expanding the Scope of EU Public Power, VerfBlog, Opublikowane online: 2025/1/20, <https://verfassungsblog.de/the-hidden-reach-of-the-eu-ai-act/>, DOI: 10.59704/266732ab11c973f4.

Mantelero A., The Fundamental Rights Impact Assessment (FRIA) in the AI Act: Roots, legal obligations and key elements for a model template, SSRN, Opublikowane online: 2024/3/30, <https://ssrn.com/abstract=4782126> albo <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4782126>.

Ruscheimer H., AI as a Challenge for Legal Regulation – The Scope of Application of the Artificial Intelligence Act Proposal, ERA Forum (2023), SSRN, Opublikowane online: 2023/7/15, <https://ssrn.com/abstract=4521458>

Szkoda spowodowana przez organ administracji publicznej przy wykorzystywaniu sztucznej inteligencji w prawie prywatnym międzynarodowym

Wojciech Wydmański

Szkoła Doktorska Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie

Sztuczna inteligencja (AI) stanowi narzędzie coraz częściej wykorzystywane zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym. Coraz więcej organów administracji publicznej wykorzystuje lub planuje w najbliższych latach zastosować technologie oparte o AI w swojej działalności. Przykładem mogą być organy antymonopolowe, które korzystają z technologii AI w zakresie analizy danych rynkowych (zwłaszcza cen). Jednakże AI w swojej praktyce może powodować szeroko pojęte błędy, a na ich podstawie organy administracji mogą wadliwie funkcjonować, a przez to powodować szkodę. Z uwagi na transgraniczny charakter tego typu spraw, powstaje pytanie jakie prawo powinno być stosowane, jako właściwe, w tego typu przypadkach? Ponadto jaki powinien być jego zakres.

Celem artykułu jest wykazanie, że prawo prywatne międzynarodowe może odgrywać istotną rolę w dochodzeniu roszczeń wobec podmiotów publicznych w związku z szkodą powstałą w wyniku ich działań wykorzystujących sztuczną inteligencję. Przed wszystkim zidentyfikowane zostaną stosunki prawne, w którym możliwe jest występowanie elementu obcego implikującego konieczność stosowania normy kolizyjnej. Krytycznej analizie poddane zostaną dostępne normy kolizyjne, zawarte przede wszystkim w krajowej ustawie kolizyjnoprawnej oraz unijnym rozporządzeniu Rzym II.

W badaniach na potrzeby referatu zostały wykorzystane metoda dogmatyczna oraz komparatystyczna. Analizie poddano krajowe, unijne oraz międzynarodowe źródła prawa kolizyjnego, w szczególności Rozporządzenie Rzym II oraz ustawę o p.p.m. z 2011 r., źródła prawa cywilnego oraz prawa administracyjnego, a także orzecznictwo i stanowisko doktryny.

Słowa kluczowe: AI, prawo prywatne międzynarodowe, delikt, szkoda, odpowiedzialność władzy publicznej

Bibliografia

Chandra S., *Private International Law and Artificial Intelligence: A Critical Analysis of Jurisdictional Claims and Governance*, "Indian Journal of Artificial Intelligence and Law", Vol. 2, Issue 1 (October 2021), s. 31-45.

Giacalone M., Giacalone P., *When private international law meets technology*, [w:] *Research Methods in Private International Law*, 2024.

Lai L., Świerczyński M. (red.), *Legal and technical aspects of artificial intelligence*, Warszawa 2021.

Lorenzoni I., *Why do Competition Authorities need Artificial Intelligence?*, "YEARBOOK OF ANTITRUST AND REGULATORY STUDIES" VOL. 2022, 15(26), s. 33-55

Pazdan M., *Prawo prywatne międzynarodowe*, Warszawa 2017.

Poesen M., *Private International Law and Artificial Intelligence: An EU Perspective*, "European Review of Private Law" Volume 31, Issue 2/3 (2023), s. 365 – 386

Świerczyński M. (2019). Sztuczna inteligencja w prawie prywatnym międzynarodowym — wstępne rozważania, „Problemy Prawa Prywatnego Międzynarodowego” T. 25, s. 27-41.

Świerczyński M., *Przełomowe technologie informatyczne w prawie prywatnym międzynarodowym*, Warszawa 2024.

Świerczyński M. i inni., *O potrzebie dostosowania pozaumownej odpowiedzialności cywilnej do sztucznej inteligencji. Uwagi do projektu dyrektywy w sprawie odpowiedzialności za sztuczną inteligencję*, „Prawo w Działaniu” nr 58 2024, s. 121-142.

Tobor Z., Tkacz S. (red.), *Prawo a nowe technologie*, Katowice 2019

Panel III
**„Wykorzystanie rozwiązań AI
w administracji publicznej”**

Wykorzystanie SI w budowie niezależnej administracji cyfrowej

Arkadiusz Lorek

Uniwersytet Jagielloński, student V roku prawa

Transformacja cyfrowa administracji jawi się jako zjawisko nieuchronne, biorąc pod uwagę rozwój technologiczny obejmujący niemal wszystkie dziedziny ludzkiego życia. Obserwowany na świecie wyścig związany z rozwojem SI powoduje, że dyskusja na temat skali i zakresu zastosowania jej w administracji nie odnosi się do przyszłości, lecz teraźniejszości. Założeniem wystąpienia jest wykazanie, że społeczeństwa, które aktywnie tworzyć będą rozwiązania i standardy wdrażania SI w administracji publicznej, osiągną wyższy poziom cyfryzacji i bezpieczeństwa danych od tych, które korzystać będą z nich w sposób odtwórczy. Przedstawienie definicji SI pozwoli właściwie określić przedmiot wystąpienia, który omówiony zostanie w następujących obszarach:

- usprawnianie procedur administracyjnych z wykorzystaniem SI,
- przykłady wdrożeń SI i dobre praktyki w administracji publicznej,
- poprawa jakości usług publicznych,
- uniezależnienie administracji publicznej od technologii spoza UE.

Podbudowę teoretyczną wystąpienia stanowić będzie przegląd najważniejszych regulacji dotyczących SI, polityk krajowych oraz osiągnięć Polski na tym polu, nieuchronne okaże się także zasygnalizowanie zagrożeń związanych ze SI. Niezwykle istotne będzie dla mnie jednak podzielenie się praktycznym doświadczeniem, które zdobywam na co dzień, pracując w Krakowskim Parku Technologicznym, będącym spółką zarządzającą obszarem Polskiej Strefy Inwestycji, która wydaje w imieniu Ministra Rozwoju i Technologii decyzje o wsparciu. Moim celem jest etapowe przedstawienie procesu ubiegania się o decyzję o wsparciu oraz wskazanie na każdym z nich możliwości wykorzystania SI.

Słowa kluczowe: niezależna administracja cyfrowa, spersonalizowane usługi publiczne, standardy wdrażania SI

Bibliografia

Uchwała nr 196 Rady Ministrów z dnia 28 grudnia 2020 r. w sprawie ustanowienia "Polityki dla rozwoju sztucznej inteligencji w Polsce od roku 2020" (M. P. z 2021 r. poz. 23).

[https://sip.lex.pl/#/act/19070233/2880549/ustanowienie-polityki-dla-rozwoju-sztucznej-inteligencji-w-polsce-od-roku-](https://sip.lex.pl/#/act/19070233/2880549/ustanowienie-polityki-dla-rozwoju-sztucznej-inteligencji-w-polsce-od-roku-2020?keyword=uchwa%C5%82a%20nr%20196%20Rady%20Ministr%C3%B3w%20&cm=SFIRST)

[2020?keyword=uchwa%C5%82a%20nr%20196%20Rady%20Ministr%C3%B3w%20&cm=SFIRST](https://sip.lex.pl/#/act/19070233/2880549/ustanowienie-polityki-dla-rozwoju-sztucznej-inteligencji-w-polsce-od-roku-2020?keyword=uchwa%C5%82a%20nr%20196%20Rady%20Ministr%C3%B3w%20&cm=SFIRST) (dostęp: 2025-02-02).

Etyka AI w administracji publicznej, <https://szkolenia.itwadministracji.pl/blog/etyka-ai-w-administracji-publicznej/> (dostęp: 2025-02-02).

Fundacja Moje Państwo, Sztuczna Inteligencja i automatyczne podejmowanie decyzji w zamówieniach publicznych – wytyczne dla sektora publicznego, [https://mojepanstwo-public.s3.eu-central-](https://mojepanstwo-public.s3.eu-central-1.amazonaws.com/publications/BkQLXRhU41fRlpBdxlZZUe3I6gJvQjID8SFjCpb6.pdf)

[1.amazonaws.com/publications/BkQLXRhU41fRlpBdxlZZUe3I6gJvQjID8SFjCpb6.pdf](https://mojepanstwo-public.s3.eu-central-1.amazonaws.com/publications/BkQLXRhU41fRlpBdxlZZUe3I6gJvQjID8SFjCpb6.pdf) (dostęp: 2025-02-02).

Fundacja Moje Państwo, Dobre standardy w zarządzaniu systemami sztucznej inteligencji i automatycznego podejmowania decyzji w sektorze publicznym, <https://mojepanstwo.pl/pliki/zarzadzanie-ai-adm-sektor-publiczny.pdf> (dostęp: 2025-02-02).

Sztuczna inteligencja i jej wykorzystanie w administracji, <https://kompetencjefyrowe.uksw.edu.pl/wp-content/uploads/2024/01/Sztuczna-inteligencja-i-jej-wykorzystanie-w-administracji-prezentacja1.pdf> (dostęp: 2025-02-02).

Od biurokracji do technokracji: administracja publiczna w epoce systemów sztucznej inteligencji

Miłosz Bartóg

Szkoła Doktorska Uniwersytet Śląski w Katowicach

„Era algorytmów” przekształca klasyczny model administracji publicznej, wypierając tradycyjną biurokrację na rzecz technokratycznego systemu zarządzania opartego na danych. Transformacja ta obejmuje nie tylko techniczne aspekty zarządzania personelem, lecz także fundamentalne zmiany w strukturze organizacyjnej, kulturze pracy oraz roli urzędników, którzy coraz częściej pełnią funkcję „operatorów” systemów AI zamiast samodzielnych decydentów. Automatyzacja ogranicza przestrzeń dla subiektywnych ocen, promując obiektywizację decyzji poprzez algorytmy. Wzrost znaczenia systemów opartych na danych niesie przy tym ryzyko osłabienia klasycznej hierarchii organizacyjnej, zastępowanej zautomatyzowanym porządkiem wynikającym z algorytmizacji procesów.

W obliczu tych zmian Akt w sprawie sztucznej inteligencji (AI Act) odgrywa kluczową rolę, ustanawiając ramy prawne dla bezpiecznego i etycznego wdrażania systemów AI w administracji publicznej. Regulacje te wpływają na autonomię decyzyjną instytucji publicznych, nakładając obowiązki w zakresie oceny ryzyka, przejrzystości algorytmów oraz odpowiedzialności za decyzje podejmowane przez systemy oparte na danych. Celem AI Act jest minimalizacja ryzyka rozmycia odpowiedzialności i zapewnienie zgodności działania systemów AI z zasadami państwa prawa.

Konsekwencją tych procesów są także głębokie przeobrażenia w relacjach międzyludzkich w środowisku pracy. Sztuczna inteligencja nie tylko automatyzuje zadania, lecz także przekształca zasady funkcjonowania administracji, redefiniując pojęcie władzy, kontroli i efektywności w sektorze publicznym. Technokratyzacja wpływa na poziom zaufania do administracji publicznej, ogranicza przestrzeń dla indywidualnych decyzji i rodzi wyzwania w zakresie autonomii, przejrzystości oraz wyjaśnialności, wpływając bezpośrednio na zarządzanie personelem. Pod tym kątem AI Act stanowi istotny instrument prawny, chroniący

podstawowe prawa pracowników i wzmacniający demokratyczną kontrolę nad procesami administracyjnymi.

Słowa kluczowe: administracja publiczna, automatyzacja, sztuczna inteligencja, technokracja, zarządzanie.

Bibliografia

Edwards, L. & Veale, M., 2017. *Slave to the Algorithm? Why a 'Right to an Explanation' Is Probably Not the Remedy You Are Looking For*. *Duke Law & Technology Review*, 16, pp.18–84.

Wachter, S., Mittelstadt, B. & Russell, C., 2021. *Why fairness cannot be automated: Bridging the gap between EU non-discrimination law and AI*. *Computer Law & Security Review*, 41, p.105567. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.clsr.2021.105567>.

Madan, R. & Ashok, M., 2023. *AI adoption and diffusion in public administration: A systematic literature review and future research agenda*. *Government Information Quarterly*, 40(1), p.101774. Available at: <https://doi.org/10.1016/j.giq.2022.101774>.

Chris, M. & Susan, L.R., 2018. *Digital Weberianism: Bureaucracy, Information, and the Technorationality of Neoliberal Capitalism*. *Indiana Journal of Global Legal Studies*, 25(1), pp.187–216.

Criado, J.I., Valero, J. & Villodre, J., 2020. *Algorithmic transparency and bureaucratic discretion: The case of SALER early warning system*. *Information Polity*, 25(4), pp.449–470.

Zarsky, T., 2017. *Incompatible: The GDPR in the Age of Big Data*. *Seton Hall Law Review*, 47(4), pp.995–1020. Available at: <https://ssrn.com/abstract=3022646>.

Cristofolini, C., 2024. *Navigating the impact of AI systems in the workplace: Strengths and loopholes of the EU AI Act from a labour perspective*. *Italian Labour Law e-Journal*, 17(1), pp.75–103. Available at: <https://doi.org/10.6092/issn.1561-8048/19796>.

Palmiotto, F., 2025. *The AI Act Roller Coaster: The Evolution of Fundamental Rights Protection in the Legislative Process and the Future of the Regulation*. *European Journal of Risk Regulation*, pp.1–24. Available at: <https://doi.org/10.1017/err.2024.97>.

Załatwianie spraw przez ChatGPT a pełnomocnictwo administracyjne w ogólnym postępowaniu administracyjnym

Adrian Trojanowski

Uniwersytet Jagielloński

Tendencja do coraz częstszego korzystania ze sztucznej inteligencji przez społeczeństwo nie ogranicza się już tylko do życia prywatnego, lecz zaczyna obejmować także życie publiczne, w tym urzędy obsługujące organy administracji publicznej. Skłonność do wyręczania się w procesie decyzyjnym zyskującymi na popularności chatbotami, takimi jak ChatGPT może oprócz zwykłych obywateli dosięgać także pracowników urzędów. Pojawia się zatem pytanie, czy pracownik upoważniony do załatwiania spraw w imieniu organu w ustalonym zakresie może przy rozpatrywaniu sprawy wspierać się ChatGPT, np. pozyskując w ten sposób wiadomości specjalne, i jeśli tak, to czy może wykorzystać go również *stricte* do wydania decyzji administracyjnej, np. nie pochylając się samodzielnie nad sprawą a jedynie przedstawiając ją ChatGPT w oczekiwaniu na rozstrzygnięcie. O ile na pierwsze pytanie w świetle art. 84 k.p.a. można udzielić odpowiedzi pozytywnej, o tyle druga budzi już poważne wątpliwości. Czy zatem organ może niejako upoważnić bezpośrednio ChatGPT do załatwienia sprawy? Na gruncie ogólnego postępowania administracyjnego i treści art. 268a k.p.a. należy uznać taką opcję za niedopuszczalną.

Słowa kluczowe: ChatGPT, chatboty, sztuczna inteligencja, administracja publiczna, pełnomocnictwo administracyjne

Bibliografia

- K. Klonowski [w:] *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, wyd. III, red. H. Knysiak-Sudyka, Warszawa 2023, art. 268(a);
- M. Jaśkowska [w:] M. Wilbrandt-Gotowicz, A. Wróbel, M. Jaśkowska, *Komentarz aktualizowany do Kodeksu postępowania administracyjnego*, LEX/el. 2025, art. 268(a);

Z. Kmiecik [w:] J. Wegner, M. Wojtuń, Z. Kmiecik, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2023, art. 268(a).

Transformacja cyfrowa administracji publicznej a wykluczenie cyfrowe i ochrona prywatności

Aniela Olejnik

Uniwersytet Wrocławski, Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii

Centrum Badań Problemów Prawnych i Ekonomicznych Komunikacji Elektronicznej

Tekst porusza problem wykluczenia cyfrowego w dobie wykorzystania AI w administracji publicznej. Założeniem referatu jest pokazanie, że transformacja cyfrowa administracji ma również negatywne konsekwencje w postaci zwiększonego ryzyka wykluczenia cyfrowego niektórych grup społecznych oraz naruszenia ochrony prywatności i danych osobowych osób korzystających z usług administracji publicznej. Scharakteryzowane zostaną najbardziej dotknięte tym zjawiskiem grupy społeczne takie jak osoby starsze, czy niepełnosprawne. Przedstawione zostaną case study wpływu transformacji cyfrowej w tzw. e-urzędzie oraz w zakładzie administracyjnym jakim jest szpital publiczny. Omówione zostaną także kwestie tego w jaki sposób i w jakim stopniu AI zwiększa nierówności w dostępie do usług publicznych. Zaproponowane zostaną sposoby zapobiegania występowania omawianego zjawiska oraz rekomendacje działań mających na celu budowanie bardziej dostępnej i przyjaznej obywatelom e-administracji. Zadane zostanie również pytanie czy istnieje przymus cyfryzacji wszystkich ludzi i wszystkich sfer życia, a także jak to się ma do wspomnianej ochrony prywatności i RODO?

Słowa kluczowe: cyfryzacja administracji, wykluczenie cyfrowe, RODO

Bibliografia

<https://www.gov.pl/web/cyfryzacja/kluby-rozwoju-cyfrowego-odpowiedzia-na-wykluczenie-cyfrowe>

<https://epale.ec.europa.eu/pl/blog/wykluczenie-cyfrowe-czym-jest-i-jak-mu-przeciwdzialac>

<https://gazeta.sgh.waw.pl/meritum/transformacja-szpitali-odwracanie-piramidy-i-cyfryzacja-co-nas-czeka-w-ochronie-zdrowia>

<https://ippez.pl/prawa-pacjenta-a-prywatnosc-danych-ochrona-informacji-medycznych-w-erze-cyfrowej/>

J. Kujawski, Wykluczenie cyfrowe jako forma wykluczenia społecznego. Przypadek Polski, Media i Społeczeństwo nr 9/2018, 2018.

A. Jastrzębska, W. Jastrzębska, Wykluczenie cyfrowe – przyczyny, zagrożenia i bariery jego pokonania. Studium przypadku, 2012.

M. Czarnecka, H. Kelm, W. Koczur, Wykluczenie cyfrowe seniorów w zakresie korzystania z usług społecznych w Polsce w dobie demograficznego starzenia się ludności, 2023.

L. Porębski, Wykluczenie cyfrowe i co dalej? Nowe technologie jako katalizator podziałów społecznych i bodziec dla cywilizacyjnego rozwoju, 2014.

D. Żuchowska-Skiba, Wykluczenie cyfrowe osób z niepełnosprawnościami – perspektywy badawcze.

B. Kusto, B. Klepacki, Transformacja cyfrowa w skali lokalnej, 2023.

W. Wojturska – bezpieczeństwo danych medycznych w obliczu cyfrowej transformacji w ochronie zdrowia: Ocena procesu standaryzacji rozwiązań e-Zdrowia w Unii Europejskiej, 2021.

A. Machno, E-urząd jako nowoczesna platforma do komunikacji z mieszkańcami Krakowa a wykluczenie cyfrowe, 2020.

J. Baranowska, Społeczne nierówności a wykluczenie w erze społeczeństwa informacyjnego [w:] E. Gdaniec, Cyfryzacja nauki i dydaktyki szkoły wyższej w badaniach humanistycznych i społecznych, Bydgoszcz 2023.

S. Wilk, Elektroniczna administracja w społeczeństwie informacyjnym. Model a rzeczywistość na przykładzie województwa podkarpackiego, 2014.

Kancelaria Senatu Biuro Analiz i Dokumentacji, Wykluczenie cyfrowe w Polsce, 2015

Rewolucyjne narzędzia oparte o AI w administracji publicznej. Przykład Wirtualnego Asystenta w aplikacji mObywatel

Justyna Mieszka

Szkoła Doktorska Nauk Społecznych

Uniwersytet Łódzki

Transformacja cyfrowa i stosowanie systemów sztucznej inteligencji są zjawiskami powszechnymi. W administracji publicznej pojawiają się narzędzia umożliwiające obywatelom skuteczną komunikację i pomoc. Wdrożenie rozwiązań opartych o sztuczną inteligencję w usługach publicznych wiąże się z wieloma wyzwaniami, zarówno natury prawnej jak i technologicznej. Możliwość zastosowania rozwiązań wykorzystujących AI wymaga szeroko pojętej edukacji wśród administracji publicznej oraz społeczeństwa. Kluczowa jest kwestia edukowania na temat tego, w jaki sposób funkcjonuje ta technologia i jakie dostarcza możliwości. Rewolucyjne narzędzia informatyczne, jakie mogą być wdrażane, powinny usprawnić pracę administracji publicznej oraz ułatwić pewne procesy obywatelom. Należy jednak mieć przy tym na uwadze kwestię dostępności usług publicznych. Zastosowanie metod automatyzujących obsługę administracji publicznej i opieranie się na aplikacjach działających w oparciu o kompetencje cyfrowe użytkowników może jednak powodować ryzyko wykluczenia niektórych osób z ich korzystania. Mając powyższe na uwadze, warto w całym procesie pamiętać o zachowaniu powszechności i dostępności usług publicznych dla odbiorców.

Jako przykład możliwego zastosowania w przyszłości rozwiązania opartego o AI w sektorze publicznym można wskazać funkcję Wirtualnego Asystenta w aplikacji mObywatel. Koncepcja Ministerstwa Cyfryzacji ma na celu usprawnienie korzystania z usług publicznych i umożliwienie zadawania pytań na temat procedur w formie naturalnej rozmowy. Czy chatbot

będzie w stanie zapewnić merytoryczną odpowiedź i będzie stanowił krok ku nowoczesnym usługom publicznym i wyraz dążenia do większej wygody użytkowników?

Słowa kluczowe: wirtualny asystent, administracja publiczna, mobywateł, czatbot, sztuczna inteligencja

Bibliografia

Gawłowski R., Makowski K., *Organizacja i zarządzanie w administracji publicznej*, Warszawa 2022.

Kohtamäki N., Wilczek-Karczewska M., *Innowacyjne formy zarządzania publicznego. Studium dogmatyczne i administracyjnoprawne*, Warszawa 2024.

Panel IV

**„Systemy AI w administracji publicznej:
droga ku sprawiedliwości
i efektywności?”**

Czy AI przyspieszy postępowania sądowe?

Marcelina Lech

Szkoła Doktorska Nauk Społecznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu

Jednym z kluczowych problemów z którym mierzy się obecnie wymiar sprawiedliwości w Polsce jest wydłużający się czas trwania postępowań sądowych. Celem artykułu jest analiza potencjału sztucznej inteligencji (AI) w przyspieszeniu postępowań sądowych. W pierwszej kolejności podejmę próbę identyfikacji obszarów które w największym stopniu przyczyniają się do wydłużania czasu trwania postępowań sądowych. Następnie wskażę rozwiązania AI, których wdrożenie pozwoli wspomóc i odciążyc kadre sądową - zarówno pion urzędniczy jak i orzecznicy. Przedstawię przy tym rozwiązania zaadaptowane przez sądy innych państw, które mogą stanowić inspirację dla krajowych rozwiązań. W moim wystąpieniu zaakcentuje zagrożenia, które wiążą się z wprowadzeniem AI do sądów i ograniczenia wynikające z aktu o sztucznej inteligencji. Na koniec wskaże jakie mogą być przeszkody w skutecznym wdrożeniu AI w wymiarze sprawiedliwości.

Słowa kluczowe: sztuczna inteligencja, postępowanie sądowe, przewlekłość, automatyzacja, nowe technologie.

Bibliografia

Campbell, Ray Worthy. "Artificial intelligence in the courtroom: The delivery of justice in the age of machine learning." Revista Forumul Judecatorilor (2023): 15

Berman, Donald H., and Carole D. Hafner. "The potential of artificial intelligence to help solve the crisis in our legal system." Communications of the ACM 32.8 (1989): 928-938

Reiling, A. Dory. "Courts and artificial intelligence." IJCA. Vol. 11. 2020, - Snyder, Justin. "RoboCourt: How Artificial Intelligence Can Help Pro Se Litigants and Create a" Fairer" Judiciary." Ind. JL & Soc. Equal. 10 (2022): 200, - Bodul, Dejan. "Can Artificial Intelligence (AI) Replace the Judge?." Harmonius: J. Legal & Soc. Stud. Se. Eur. (2023): 15

Sourdin, Tania. "Judge v Robot?: Artificial intelligence and judicial decision-making." University of New South Wales Law Journal, The 41.4 (2018): 1114-1133

Ulenaers, Jasper. "The impact of artificial intelligence on the right to a fair trial: Towards a robot judge?." Asian Journal of Law and Economics 11.2 (2020),

*Górski, Marcin. "Dziesiąty element. Sztuczna inteligencja jako sędzia a prawo do sądu." (2022)
Rekomendacje w zakresie zastosowania sztucznej inteligencji, przygotowany przez Ekspertki i
Ekspertów Grupy Roboczej ds. Sztucznej Inteligencji (GRAI), październik 2023 r.,
Raport Komisji Europejskiej The 2023 EU Justice Scoreboard, - European judicial systems CEPEJ
Evaluation Report Part 1 Tables, graphs 2022 Evaluation cycle and analyses (2020 data), -
Mapa rozwiązań AI stosowanych w wymiarze sprawiedliwości, Europejska komisja ds.
Skuteczności Wymiaru Sprawiedliwości.*

Sztuczna inteligencja w procesach nauczania i administrowania na uczelniach wyższych

Krzysztof Pikul

Szkoła Doktorska Nauk Humanistycznych i Społecznych

Uniwersytetu Zielonogórskiego

E-learning, modele językowe, technologie analityczne i systemy obliczeniowe odgrywają coraz większą rolę w kształtowaniu nowoczesnej rzeczywistości akademickiej. Sztuczna inteligencja (AI) staje się istotnym narzędziem w rozwoju uczelni wyższych, zarówno w kontekście dydaktyki, prowadzenia badań, jak i administracji. Jednocześnie system szkolnictwa wyższego zmaga się z problemem niedofinansowania, co skłania uczelnie do poszukiwania efektywnych rozwiązań technologicznych. W obliczu malejącej liczby studentów oraz potrzeby zapewnienia im atrakcyjnych form kształcenia, wdrażanie nowoczesnych narzędzi AI może stanowić kluczowy element transformacji w środowisku naukowym.

W wystąpieniu zostaną przedstawione główne obszary zastosowania AI w administrowaniu procesami nauczania na uczelniach. Między innymi dotyczących personalizacji ścieżek edukacyjnych, e-learningu, automatyzacji oceny prac studentów, czy technologii eye trackingu. W tym kontekście poruszone zostaną zagadnienia etyczne oraz cyberbezpieczeństwa, prywatności danych studentów oraz kosztów operacyjnych. Kluczowym celem wystąpienia będzie wskazanie potencjału sztucznej inteligencji w usprawnianiu procesów administracyjnych z perspektywy pracownika działu administracji publicznego uniwersytetu. Autor posłuży się przykładami zastosowania mechanizmów AI w pracy jak i wskaże na możliwości rozwoju i zagrożenia.

Słowa kluczowe: nauka, administracja uczelni, zarządzanie, uniwersytety

Bibliografia

Jacques, P. H., Moss, H. K., Garger, J. (2024). A synthesis of AI in higher education: Shaping the future. *Journal of Behavioral and Applied Management*, 24(2), s. 103-111.

Alotaibi, N. S. (2024). The Impact of AI and LMS Integration on the Future of Higher Education: Opportunities, Challenges, and Strategies for Transformation. *Sustainability*, 16(23).

Śluzek, N., Suppan, K. (2024). Sztuczna inteligencja w edukacji wyższej – szansa czy zagrożenie?
Szkola-Zawod-Praca, (27), s. 13-24

Wpływ AI Act na minimalizowanie ryzyka uprzedzeń w systemach administracji publicznej

Wiktoria Gielniewska

Uniwersytet Wrocławski

Rozwój systemów opartych na sztucznej inteligencji (AI) stwarza wiele nowych możliwości zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym. Jednakże należy pamiętać, że prócz licznych szans związanych z rozkwitem AI, rodzą się również wyzwania. Wśród takich trudności możemy wskazać ryzyko dyskryminacji, czy też nierównego, niesprawiedliwego traktowania obywateli w administracji publicznej.

Mechanizmem prawnym, który ma stanowić reakcję na prawdopodobne zagrożenia jest AI Act, tj. Akt w sprawie sztucznej inteligencji. Akt ten wprowadza zestaw regulacji mających na celu ograniczenie ryzyka uprzedzeń i zapewnienie zgodności systemów AI z podstawowymi wartościami Unii, takimi jak równość i niedyskryminacja.

W wystąpieniu zostanie przedstawiona analiza wybranych przepisów AI Act, w szczególności tych dotyczących systemów wysokiego ryzyka, zarządzania danymi oraz wymogów dotyczących przejrzystości. Omówione zostaną również obowiązki podmiotów odpowiedzialnych za wdrażanie systemów AI w administracji publicznej, takie jak ocena ryzyka i wprowadzenie mechanizmów zapobiegania uprzedzeniom. Dodatkowo, wystąpienie uwzględni przykłady rzeczywistych przypadków uprzedzeń algorytmicznych oraz ich konsekwencji dla obywateli. W podsumowaniu zostaną wskazane potencjalne luki w regulacjach oraz rekomendacje dotyczące ich uzupełnienia, aby skuteczniej przeciwdziałać ryzyku dyskryminacji.

Temat jest istotny w kontekście wdrażania AI Act w Polsce i jego wpływu na funkcjonowanie administracji publicznej, co czyni go kluczowym elementem debaty o cyfrowej transformacji administracji.

Słowa kluczowe Sztuczna inteligencja, AI Act, uprzedzenia, administracja publiczna, minimalizacja

Bibliografia

Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych (RODO).

Europejska Karta Praw Podstawowych

Dyrektywa Rady 2000/43/WE z dnia 29 czerwca 2000 r. w sprawie równego traktowania osób bez względu na pochodzenie rasowe lub etniczne.

Europejska Konwencja Praw Człowieka (EKPC)

REGULATION (EU) 2024/1689 OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL of 13 June 2024 laying down harmonised rules on artificial intelligence and amending Regulations (EC) No 300/2008, (EU) No 167/2013, (EU) No 168/2013, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1139 and (EU) 2019/2144 and Directives 2014/90/EU, (EU) 2016/797 and (EU) 2020/1828 (Artificial Intelligence Act)